HØRINGSINNSPILL TIL AKUAKULTURSØKNAD FOR LOKALITET KINNHOLMEN

Kanstadfjord- Vestre Hinnøy reinbeitedistrikt/ Iinnasuolo reinbeitedistrikt vil med dette komme med innspill til den reindriftsfaglig konsekvensutredning (KU) som har vært gjort rundt akvakultursøknden for Kinnholmen.

Reinbeitedistriktet har over år tapt store deler av sitt høst-, vinter- og vår- land gjennom bit for bit inngrep fra samfunnets sin side. Reindrifta har enten ikke blitt tatt hensyn til eller vært konstruktiv og latt inngrepene skje for å få arbeidsro og god dialog med samfunnet rundt oss. Reinbeitedistriktet har derfor aldri vært negativ til akvakultur og deres behov tidligere fordi det ikke er et problem om høsten eller vinteren.

Iinnasuolo rbd har imidlertid siden år 2000 opplevd store utfordringer som det er vanskelig å møte på en forsvarlig måte. Vi som reineiere må se reindrifta i et evighetsperpektiv, der noen skal overta drifta videre fra generasjon til generasjon. Dette gjør det vanskelig å akseptere noen av de inngrepene som kommer.

Vil nevne noen inngrep som har og vil ha kumulative konsekvenser i distriktet.

- Hyttebygging i hyttefelt og gjennom enkeltstående hytter. Enkelte kommuner har definert seg som hyttekommune med satsing på dette.
- Linjebygging i hele reinbeitedistriktet. Dette gjelder både oppgradering, samt bygging av nye linjer. Det er også nevnt en satsing på oppgradering av linjen som bygges i dag til en 420- linje til Lofoten og Vesterålen.
- Hålogalandsveien, som er det største veiprosjektet i Nord-Norge noensinne. Prosjektet rammer reindrifta enormt sterkt, mye sterkere enn vi hadde forutsett. Det vil splitte opp reindriftslandet i små soner der flyttveiene mellom sesongbeitene blir totalt ødelagt.
- Gullkista som er et masseuttak som er blitt så stort at flytt og trekkveien ikke kan brukes. Avbøtende tiltak kan rette opp i dette.
- Hinnøy vannverk i Forfjorden som vil gi driftsutfordringer i byggeperioden.
- Nytt havneavsnitt i Sortland kommune, som vil ta mye arealer av vinterbeitelandet. Det vil gi store negative konsekvenser for reindrifta. Det jobbes med denne saken og reinbeitedistriktet har sagt at de er villig til å forhandle om dette.

Disse inngrepene gir samlet en enorm negativ kumulativ effekt for Iinnasuolo rbd. Samlet sett vil det bety at reindrifta vil måtte si nei til tiltak som ligger fram i tid som f.eks. nytt havneavsnitt på Sortland med plassering på Hinnøya.

Kalvingstiden er den mest sårbare perioden for reinsimla. Vanligvis er rein et flokkdyr, men under kalving skiller den seg ut av flokken for å være alene under kalvingen, og den blir svært sensitiv for aktivitet og farer. Det at den skiller seg ut gjør simla enda mere sårbar sammen med kalven i denne perioden.

En generell reindriftskunnskap er at rein bruker tre forskjellige sanser til å oppdage farer. Synet, lukt og hørsel. Hørselen er den største sansen som rein bruker til å oppdage farer med og er den sansen de stoler mest på, så alt av lyder er rein ekstremt oppmerksom på. Og da når simla er på det mest sensitive vil dette bli et problem, og gjør at rein blir å trekke bort fra kalvings landet og opp i terreng som gjør kalven utsatt. Lukten er også vesentlig for rein for å kunne finne riktig beite under snøen, en sterk lukt fra et akvakulturanlegg vil gjøre at det kan være vanskeligere for rein og finne gode beiter i området.

Kalvings landet til rein er svært viktig for hvor produksjonen i reindrifta, og kalvings landet på Kinn oppfyller alle momenter for dette. Det ligger lavt i terrenget slik at temperaturendringer med sludd og frost ikke blir så stor for kalvene. De fryser ikke i hjel, men overlever. Området har myr helt ned til havet som gjør at det er god mattilgang for simla, som gir god og fet melk til kalven. Dette gir resultater gjennom en stor produksjon og stor overlevelse av kalver. Det er dessuten lite eller ingen trafikk i området i kalvingstiden. Med andre ord, det er det best mulige kalvings landet. Det er et av de få områdene på vestre del av Hinnøya der det er såpass lite inngrep.

Reindriftas erfaring med dette kalvings landet er at i «kriseår» med sen vår så trekker halve flokken til området for kalving, og vi klarer å ha en høy produksjon selv om det er tøffe forhold.

Akvakultursøknaden sier noen om aktiviteten som dette tiltaket medfører. Det skal være daglig aktivitet i 8-10 timer, med anløp av båt daglig. Dessuten levering av for med båt annen hver uke, men hver uke om sommeren. Dette betyr at det vil være stor daglig aktivitet ved dette anlegget. Reindrifta anser dette som et industrianlegg plassert 1,7 km fra kalvings landet vårt. Dette er helt uforenelig og vil skremme fødende reinsimler fra de beste områdene.

Mye av de konklusjonene konsekvensutredningen er basert på er forskning. Forskningen som legges fram er ikke spesifikk rettet mot rein i et kalvings land. Forskningen signaliserer helt andre effekter på reindrifta enn de synspunktene som reindrifta kommer med i denne saken. Det er derfor merkelig at det konkluderes med at det er ikke til hinder for reindrifta at det etableres et industrianlegg i nær tilknytning til kalvings landet, noe reindriften er av en helt annen oppfatning om. Reindriftas tradisjonelle kunnskap blir ikke tatt hensyn til, i stedet blir forskning vektlagt i sin helhet. Dette til tross for at utreder faktisk stiller spørsmål rundt forskningen på oppdrett kontra reindrift.

Et annet moment som det ses bort fra i denne reindriftsfaglige KU er de helhetlige kumulative effektene på reindriftsutøvelsen. Inngrepene i reinbeitedistriktet er enorme og er på grensen til det uforsvarlig, noe som ikke er synlig i konklusjonen, og heller ikke særlig omfattende utredet. Dette sammen med mangelen på en synliggjøring av reindriften på Hinnøya som en samisk kulturbærer på flere områder.

Med bakgrunn i de momentene som er nevnt ovenfor mener Iinnasuolo rbd at konklusjonene i den reindriftsfaglige KU ikke treffer i det hele tatt. De reindriftsfaglige momentene og erfaringene fra reindrifta er ikke vektlagt.

Oppsummering

- Reinbeitedistriktet har mange inngrep. Noen små og noen store. Muligheten til forsvarlig samisk drift er begrenset. Stor negativ kumulativ effekt. Dette er heller ikke tatt inn som et moment i konklusjonen.
- Etablering av industrianlegg i nær tilknytning til kalvings land er uforenlig, og vil ødelegge et godt kalvings land for reindrifta.
- Vitenskapelige kunnskap blir mere vektlagt enn tradisjonell reindriftsamisk kunnskap. Det er overraskende hvordan utreder vektlegger oppdrettsnæringens behov mere enn reindrifta behov basert på kunnskap om området og effekten det vil ha på rein.

Utfra de momentene som er nevnt ovenfor i oppsummeringen så er det reindrifta som bærer belastningen med denne etableringen av oppdrettslegg på Kinnholmen, og Iinnasuolo reinbeitedistrikt kan ikke akseptere dette, og vil på det sterkeste fraråde denne etableringen.